

Video als intervisiemiddel bij taalgericht vakonderwijs

Tjeerd Talsma (Eduniek Advies Centrum Utrecht) en Marjan Bokhoven-de Boer (ISK Utrecht)

Tjeerd Talsma laat met PowerPoint zien hoe het intervisietraject is opgebouwd. Er is gewerkt met kernteams. Deze bestaan uit ongeveer 8 personen. In de bijeenkomsten is er met coöperatieve werkvormen gewerkt. Iedere deelnemer heeft persoonlijke doelen gesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van de zelfbeoordelinglijst taalgericht vakonderwijs uit het Bronnenboek (van der Laan en Meestringa, SLO, 2002).

Elk kernteam heeft vervolgens gezamenlijke doelen gesteld. Alle teams hebben dezelfde cursus gevolgd. Er zijn twee docenten opgeleid om met video opnamen te maken. In deze training is aandacht besteed aan techniek, observeren en feedback, en het voeren van een nagesprek. Deze docenten hebben lessen opgenomen en nabesproken. De opnamen zijn gebruikt bij intervisie. Tijdens de intervisie zijn de kenmerken van taalgericht vakonderwijs toegepast en geëvalueerd. Twee docenten hebben dit voorbereid. Het onderwerp was hoe bevorder ik de interactie tussen leerlingen met het GIPS-model (context). Zij hebben kijkwijzers (taalsteun) gemaakt en werkvormen toegepast om in tweetallen (interactie) uit te wisselen.

Na de presentatie wordt de opname vertoond. De deelnemers kijken mee met de kijkwijzers die ook in de intervisiebijeenkomst zijn gebruikt. In tweetallen wordt kort uitgewisseld.

Naar aanleiding hiervan wordt gevraagd naar de rol van de docent in de video-opname.

Marjan geeft aan dat bij de selectie van de beelden vooral de docent in beeld is gebracht omdat die centraal stond. De feedback op de docent is geweest om meer elementen van interactie in te brengen. Voor het komende schooljaar wil de school zich richten op het bevorderen van de samenwerking tussen de leerlingen.

Visie op intervisie

- Ontwikkeling is het belangrijkste doel en veiligheid is de voorwaarde
- Door te kijken naar elkaar reflecteer je ook op jezelf
- Intervisie maakt communicatie over je gedachten openbaar

Figuur 1: Een van de dia's van de powerpoint van Bokhoven en Talsma

Het resultaat van het traject is dat elk kernteam in staat is om zelf intervisiebijeenkomsten te organiseren rondom taalgericht vakonderwijs. Door de beelden te gebruiken worden ervaringen en goede voorbeelden uitgewisseld. Er is veel interactie tussen collega's op praktisch werkniveau. Het vergroot het inzicht in eigen mogelijkheden alsook in die van de leerlingen.

Voor de school is ontwikkeling belangrijk. Daarbij past reflecteren op eigen handelen. Door beelden te gebruiken en met elkaar te delen en uit te wisselen worden gedachten en overtuigingen openbaar. Dit geeft de mogelijkheid om te benoemen wat belemmert en naar uitdagingen en kansen te zoeken. Uitspraak van een van de kernteamleden: "Doordat ik had gezien dat het bij mijn collega mogelijk was heb ik het zelf ook geprobeerd. Wat mij opviel was dat de leerlingen het veel sneller oppikten dan ik zelf had verwacht. Dat heeft mij vertrouwen gegeven om er mee door te gaan. Zonder die ervaring zou ik het zelf nooit hebben gedaan omdat ik dacht dat de leerlingen het niet zouden kunnen. Het bleek achteraf dus meer mijn eigen belemmering te zijn geweest".

Vanuit de deelnemers wordt tenslotte gevraagd hoe je het voor elkaar krijgt dat docenten bereid zijn om opnamen in hun les te laten maken. Het antwoord is veiligheid. Die kan vooral worden bereikt door ieder kernteamlid te betrekken bij het onderwerp en eigen inbreng te waarderen. Marjan voegt er aan toe dat het als een natuurlijk proces is verlopen en dat het eigenlijk logisch was dat er opnamen werden gemaakt om intervisie te kunnen doen. Er is daarbij uitgegaan van het principe dat eerst de vrijwilligers zich konden opgeven. De anderen volgden als vanzelf.